

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

SalMar Oppdrett AS
Industriveien 51
7266 KVERVA

Trondheim 07.10.2024

Deres ref.:
Lars A. Vavik

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/4884 og 2018/4626

Saksbehandler:
Monica Ekli, 73199219

Rapport etter tilsyn – Sørøyflesa og Hallarøy V – 4.9.2024 – varsel om tilbakekalling av tillatelse – inspeksjonsrapport nr. 2024.307.I.SFTL

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn 4.9.2024, ved oppdrettslokalitetene Sørøyflesa og Hallarøy V, tilhørende SalMar Oppdrett AS (org.nr.: 928 957 489).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Bedriften har ikke en rutine som sikrer at lokaliteter som skal benyttes har gyldig tillatelse

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

SalMar Oppdrett AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet **innen 07.01.2025**

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Det er utfordrende å få oversikt over bedriftens samlede risikovurderinger for ytre miljø

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Varsel om tilbakekalling av tillatelsen på Sørøyflesa

Statsforvalteren varslar at vi vurderer å kalle tilbake tillatelsen etter forurensningsloven på lokaliteten Sørøyflesa.

- Vedtaket vil bli gjennomført med hjemmel i forurensningsloven § 18, tredje ledd.

Dere må betale gebyr

SalMar Oppdrett AS må betale et gebyr på 50 400 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sftlpost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 20018/4884 og 2018/4626, og lokalitetsnavn.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Bedriften har ikke en rutine som sikrer at lokaliteter som skal benyttes har gyldig tillatelse

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, punkt 1 og 7

Beskrivelse av krav

Internkontrollen innebærer at bedriften blant annet skal:

«1. Sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten.»

«7. iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen.»

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Bedriften fikk i 2002 en tillatelse etter forurensningsloven på lokaliteten Sørøyflesa. I denne tillatelsen står det at «Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt anlegget har fått konsesjon etter oppdrettsloven.» Oppdrettsloven er erstattet av akvakulturloven.

I ettertid har det vært en lang saksbehandling av de to lokalitetene i Froan, med dispensasjoner fra verneforskrift og midlertidige tillatelser etter akvakulturloven, samt grenseendring av Froan landskapsvernområde.

Vi har fått opplyst fra Trøndelag fylkeskommune at sist gitte tillatelse etter akvakulturloven på Sørøyflesa er fra 11.12.2012. I denne står følgende: «Tillatelsen til å benytte lokaliteten er midlertidig frem til endelig avklaring av grenseendring.»

Grenseendringen for Froan landskapsvernområde ble vedtatt ved kongelig resolusjon 1. september 2017: [Offisielt fra statsråd 1. september 2017 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Hvis bedriften ikke har en gyldig tillatelse etter akvakulturloven på Sørøyflesa, kan dere heller ikke ta tillatelsen etter forurensningsloven i bruk.

Det var ikke satt ut fisk på Sørøyflesa da Statsforvalteren var på tilsyn, men bedriften hadde planlagt å sette ut fisk der innen kort tid.

I forbindelse med Statsforvalterens revisjon av SalMar i 2018, informerte vi SalMar muntlig om at dere muligens ikke hadde noen gyldig tillatelse på Sørøyflesa, og at bedriften burde sjekke dette hvis lokaliteten skulle benyttes.

Bedriften søkte i etterkant om utviding av lokaliteten Sørøyflesa, men trakk søknaden før den ble ferdig behandlet. Det ble derfor ikke gitt noen oppdaterte tillatelser på Sørøyflesa i den forbindelse.

Anmerkning 1: Det er utfordrende å få oversikt over bedriftens samlede risikovurderinger for ytre miljø

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

I forkant av tilsynet, ba vi bedriften om å få oversendt risikovurderingene for ytre miljø. Vi fikk da oversendt fem risikovurderingsdokumenter, hentet fra bedriftens kvalitetssystem.

Under tilsynet kom det fram at noen av bedriftens risikovurderinger for ytre miljø ligger i andre dokumenter i kvalitetssystemet. Dette gjør det utfordrende å få oversikt over bedriftens samlede risikovurderinger med tanke på ytre miljø.

Noen av risikovurderingene vi fikk oversendt på forhånd inneholder felles risikovurdering av en rekke farer, f.eks.:

- «Forurensning, Hele anlegget, Internt kjemikalieutslipp»

- Denne omhandler flere typer kjemikalier, der sannsynlighet, konsekvens og risiko vurderes samlet
- «Forurensning, Hele anlegget, Negativ påvirkning»
 - Denne omhandler både fôr, kjemikalier, lukt, og støy, der sannsynlighet, konsekvens og risiko vurderes samlet

For begge disse eksemplene er usikkerheten vurdert som høy, som indikerer at det er vanskelig å vurdere konsekvens og sannsynlighet. Statsforvalteren er usikker på om risikovurderinger som inneholder mange ulike farer, gir bedriften tilstrekkelig beslutningsstøtte.

Varsel om mulig tilbakekalling av tillatelsen etter forurensningsloven på Sørøyflesa

Statsforvalteren varsler at vi vurderer å kalle tilbake tillatelsen etter forurensningsloven på lokaliteten Sørøyflesa.

- Vedtaket vil bli gjennomført med hjemmel i forurensningsloven § 18, tredje ledd.

Dere vil få et nytt brev med et eventuelt vedtak om tilbakekalling.

Statsforvalterens vurdering

Per nå ser det ut til at dere har en tillatelse etter forurensningsloven på lokaliteten Sørøyflesa, som ikke kan tas i bruk (se avvik 1).

Statsforvalteren ser det ikke hensiktsmessig at bedriften har en «sovende tillatelse» på lokaliteten, som heller ikke er oppdatert i henhold til nyere krav til bransjen. Siden tillatelsen er mer enn 10 år (datert 23.04.2002), vurderer Statsforvalteren å kalle tilbake tillatelsen etter forurensningsloven, med hjemmel i forurensningsloven § 18, tredje ledd.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren **innen to uker** etter at denne rapporten er mottatt.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at SalMar Oppdrett AS må betale et gebyr på 50 400 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 15.08.2024 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage på gebyret

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av SalMar Oppdrett AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok

- Monica Ekli
- May Brit Myrholt Gorseth

Kontaktperson hos SalMar oppdrett AS

- Lars A. Vavik

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende SalMar Oppdrett AS ble kontrollert under tilsynet:

- Hallarøy V
- Sørøyflesa

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert:

- Overholdelse av tillatelser etter forurensningsloven
- Resipientovervåking
- Deler av internkontroll
- Avfall og kjemikalier

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven. Rapporten vil også bli tilgjengelig på www.norskeutslipp.no.

Hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Monica Ekli
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Tillatelse etter akvakulturloven fra 11.12.2012

Kopi til:

Frøya kommune
Trøndelag fylkeskommune